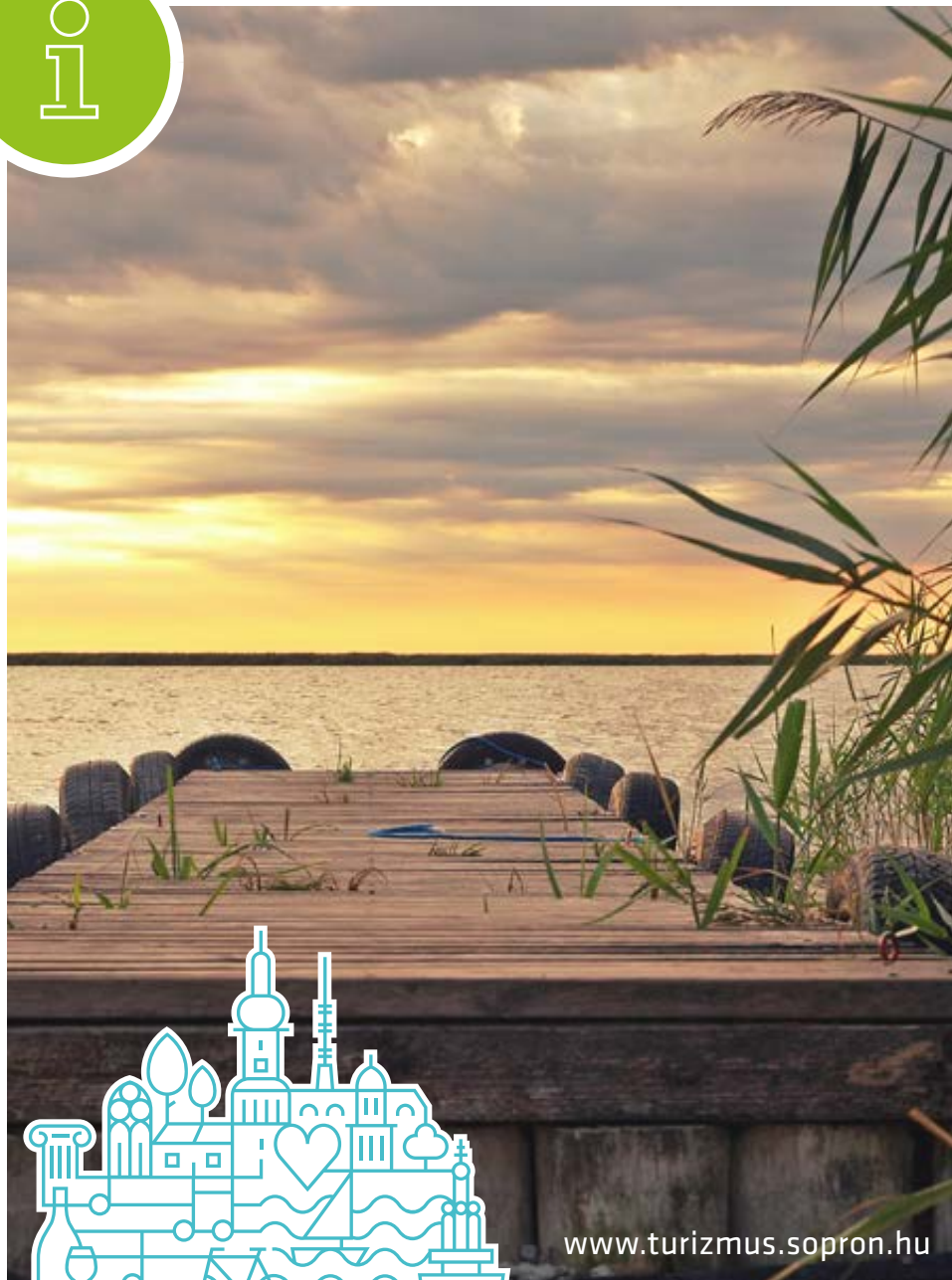

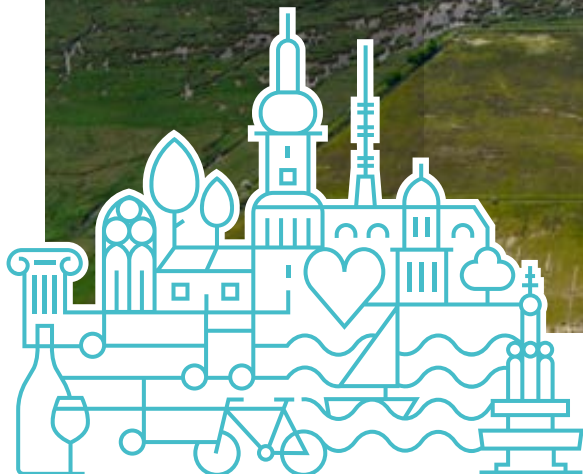

www.turizmus.sopron.hu

FERTŐ-TÁJ

TELEPÜLÉSEI,
SOPRON KÖRNYÉKI
KIRÁNDULÁSOK

„Ahol ma a Fertő tó található, ott régmúlt időkben egy mély völgy volt. A völgyben sok szép lány élt, ezért a völgyet sem hívták másképp: Leány-völgy. Ebben a völgyben vadászott szívesen Fraknó ura. Egyszer azonban dél körül sötétség borult a tájra és heves vihar tört ki. A várúnak sikerült egy kunyhóban, ahol egy özvegyasszony lakott a lányával, menedéket találnia. A várúnak megtetszett a derék és szerény lány. Ettől kezdve mindig meglátogatta, ha a környéken vadászott. A várúnak azonban volt egy gonosz felesége, aki nem nézte jó szemmel, hogy férje a szegény özvegyet és lányát látogatta. Elfogatta a lányt és kijelentette: boszorkány. A szegény lányt halálra ítélték és a közeli tóba dobták. Ekkor a tó vize emelkedni kezdett, nőtt, nőtt és rövid időn belül elárasztotta a határt, az erdőket és a falvakat körös-körül. A szívtelen várúrnő is a habokban lelte halálát. Csak néhány embernek sikerült a hegyekbe menekülni. A menekültek később visszatértek a hegyekből és letelepedtek a tó partján. Ők alapították Nezsiedert (Neusiedl am See).”

FERTŐ-TÁJ

„Három táj vonzásában.
A sztyeppe tó, a hegyek, a
síkság találkozása. Kelták,
avarok, németek, magyarok,
horvátok, osztrákok. Főúri
paloták, polgárházak, ódon
városok, paraszti hajlékok.
Eszterházy, Széchenyi, Osl,
Nádasdy családok. Liszt
Ferenc, Joseph Haydn. Mindez
egyetlen tájba és évezredekbe
sűrítve a Fertő-Hanság.
A Fertő-táj titkait elrejtí
az avatatlan látogató elől,
csak annak mutatja meg
magát, aki felkészült. Aki
már ismeri Leány-völgy és a
Fertő születésének mondáját,
aki tudja, miért egyedi és
univerzális a táj, aki hajlandó
időt és figyelmet szakítani
az élet apró csodáira.
Aki megérti a táj, a kastélyok,
a falusi kistemplomok,
kőkeresztek és pieták
mélyebb, spirituális értelmét.”

ÁGFALVA

Közvetlenül a magyar-osztrák határ mellett, Soprontól 4 km-re helyezkedik el. A falu nevének első írásos említése 1194-ből származik, Dág néven a borsmonostori (Klostermarienberg, Ausztria) ciszterci apátság birtoka volt. Sopron városa 1390-ben szerezte meg és 1848-ig annak jobbágyfaluja maradt. Ágfalva neve az I. világháború után vált ismertté: az 1921. augusztus 28-i és szeptember 8-i ágfalvi harcok következménye az 1921-es népszavazás.

Ház-hegyi kilátó

HÁZ-HEGYI KILÁTÓ

A 332 méter magas Ház-hegyen 1998. május 1-je óta emelkedik a 6 méter magas kilátó, melyet a falu lakosai építettek. Csodás kilátás nyílik innen Ágfalvára és a Soproni-hegységre.

EVANGÉLIKUS TEMPLOM

1784-ben, a templom alapjának előkészítésekor - a soproni evangélikus templomhoz hasonlóan - facölöpöket vertek a földbe, így biztosítva a megfelelő alapozást az ingoványos talajon. A templom tornya 1870-ben készült el.

LÁTNIVALÓK

Késő barokk római katolikus templom, Kitelepítési és a Népszavazási Emlékmű.

A világörökség részét képező Fertő-táj egyik ismert szőlő és bortermelő területe Balf, mely közigazgatásilag 1986-tól Sopron része. A község neve a német Wolfs névből származik, ami Szent Wolfgang (Szent Farkas) püspök kultuszához kapcsolódik, aki Szent István király feleségének, Gizellának volt a nevelője. Gyógyvizét már a római korban ismerték, melyet nem csak fürdőzésre, de ivókúraként is alkalmaztak. A fürdőnek a XVI. századtól kezdve különleges gyógyerőt tulajdonítottak, a dualizmus korában a legjelentősebb fürdőhelyek között tartották számon a monarchia területén.

Szőlőültetvények Balf környékén

IVÓKÚT

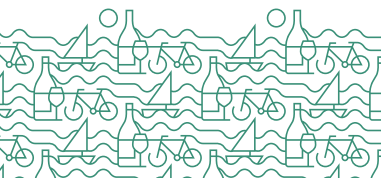
A település Fertőrákos felé eső részén 2008-ban adták át az ivókutat, melyből bárki szabadon fogyaszthat, vihet magával az útra. A díszes ivókutat a Zsolnay Porcelánmanufaktúra készítette.

SZENT FARKAS VÁRTEMLOM

A gótikus szentéllyel rendelkező aprócska templomot a festői kilátású templomdombon találhatják, erődszerű temetőfallal körbevéve. A temetőfal előtt a meggyilkolt zsidó munkaszolgálatosok (köztük Szerb Antal) emlékére emelt Nemzeti Emlékhelyet láthatják.

BALFI GYÓGYFÜRDŐ

Az 1975-ben telepített gyógyfürdőkörház elsősorban gyógyvizének köszönhetően alkalmas a mozgásszervi betegségekben szenvedők kezelésére. Tágas parkjában található az értékes, műemlékvédelem alatt álló barokk fürdőkápolna. A freskókat a mennyezeten és a falakon a híres barokk festőnek, Dorffmaister Istvánnak tulajdonítják.

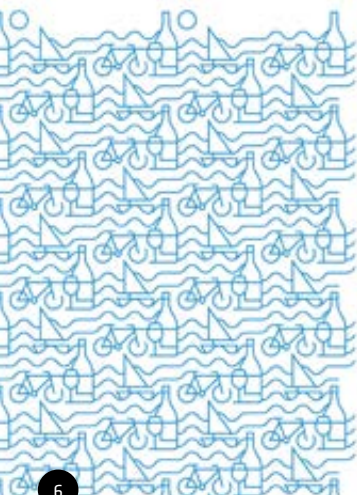

FERTŐBOZ

Fertőboz a Fertő déli partját övező dombsor és a tó nádasa között helyezkedik el. A Fertő-Hanság Nemzeti Park része, a Fertő-part legkisebb településeként tartják számon 280 lakossal. Nevét a bodzából eredeztetik, amit virágzásakor bodzafesztivállal ünnepelnek a fesztivál helyszínéül szolgáló festői Julianus-völgyben.

Gloriette

GLORIETTE

A település kiemelkedő látnivalója. A napóleoni háborúk idején, 1800 októberében József nádor, a megyei nemesi seregek vezére, Széchényi Ferenc társaságában többször felkereste a dombtetőt, hogy a táj szépségét csodálja. Ezeknek a látogatásoknak emlékére építtette Széchényi Ferenc a fertőrákosi mészkőből készült kilátót.

Tudta-e?

A település központjában áll a Szentháromság templom. A XVIII. század végéig a falunak nem volt saját plébánosa, így a hidegségi plébános teljesített itt szolgálatot. A legenda szerint egy kisgyermeket a községi réten találtak elhagyatva. Valószínűleg vándorló emberek hagyták el, hogy ne kelljen gondoskodni róla. A falusiak elvitték a grófhhoz, aki a község rétje (Gemeindewiese) után nevezte el és az Ádám keresztnévet adta neki. Felnevelték, ő lett Fertőboz első papja.

FERTŐHOMOK

Soprontól 16 km-re, Hegykő és Hidegség között helyezkedik el. A településen áthalad a Fertő tavat körülölelő kerékpárút. A község része a Fertő-Hanság Nemzeti Parknak és a Fertő-táj világörökség területnek. A település lakói többségükben a XVI. században betelepített horvátok. A helyi tamburazenekar és a nemzetiségi néptánc együttes az ő hagyományait ápolja.

Fertőhomoki Tájház

TÁJHÁZ

Bemutatja a sajátos kultúrájú település múltját és hagyományait. A ház első szobájában és konyhájában az 1930-as éveket bemutató lakásbelső tekinthető meg. A második szobában helytörténeti dokumentumok és változó, szezonális kiállítások tekinthetők meg. A valamikori istálló kortárs művészek kiállító helye, ahol évente három-négy művész mutatkozhat be.

Az udvart az ólak és a pajta zárja le, ahol a térségre jellemző mezőgazdasági foglalkozások eszközeit tekintheti meg a látogató. A tájház helyszíne a hagyományápoló rendezvényeknek, a falunapnak, a diófesztivál és a világörökségi nap eseményeinek.

LÁTNIVALÓ

Békaconty tanösvény

www.turizmus.sopron.hu

FERTŐD

A Fertő-táj világörökség legismertebb és leglátogatottabb települése Fertőd. Közeliében található a Fertő-Hanság Nemzeti Park központja Sarródon. Műemlékein, egyéb nevezetességein kívül a térség kulturális központja. Mai nevét a magyarországi közigazgatás átszervezése idején kapta, az Árpád-korban még meglévő település után. 1950. május 16-án Eszterháza felvette a Fertőd nevet, majd szeptemberben Süttört is Fertődhöz csatolták közigazgatásilag.

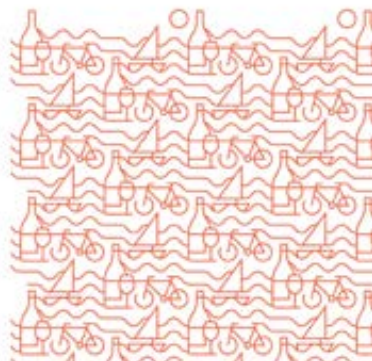
Esterházy-kastély

ESTERHÁZY-KASTÉLY

Magyarország legszebb barokk kastélya, magyar Versailles-ként is emlegetik.

A 126 szobás, melléképületekkel, 200 hektáros parkkal övezett palota az ország leghatalmasabb kastélyegyüttese. Az épület középpontja az emeleti díszterem és az ahhoz kapcsolódó zeneterem. A díszterem alatti nyári ebédlő a barokk kertet

köti össze az épülettel. A ma is csaknem 200 hektár alapterületű kertkompozíció struktúráját a kastély fókuszából kiinduló három sugárirányú látványtengely („lúdláb”-allé) szabja meg, amelyek a parter (nyitott barokk díszkert) mögött a nagy kiterjedésű mulatóerdőben, fácánosban és vadaskertben folytatódnak.

Czirák Margit Rózsakert

CZIRÁKY MARGIT RÓZSAKERT

IV. Esterházy Miklós herceg és felesége, Cziráky Margit grófnő idején élte Eszterháza második fénykorát. A helyiek által rajongva tisztelt grófnő 1908-ban álmolta meg és építtette az eredeti rózsakertet, amely felújítása után 2016 júniusában nyílt meg a látogatók előtt.

MUZSIKAHÁZ

Eredetileg Joseph Haydn és az Esterházyak zenészeinek és énekeseinek lakóháza, patika és orvosi lakás volt. Haydn emlékért a Muzsikaház homlokzatán az Esterházy Pál által állíttatott domborműves tábla őrzi. Itt találjuk a Helytörténeti kiállítást is, amely Süttör és Eszterháza múltját mutatja be.

A Haydn-emlékszobában a zeneszerző mellszobra, műveinek másolatai, és a muzsikussal kapcsolatos egyéb dokumentumok láthatóak. Az épületben napjainkban zeneiskola működik.

FERTŐRÁKOS

Soprontól 10 km-re, a Fertő tó partján helyezkedik el. Nevét a településen keresztül folyó rákokban gazdag patakról kapta, mely a Fertőrákosi-öbölben torkollik a Fertő tóba. Az egyetlen olyan község melyet kőfal övezett, szinte minden épülete műemlék. Fertőrákos már a római korban ismert volt: erről tanúskodik a Kőfejtő és a Mithras-szentély is.

Fertőrákosi Kőfejtő és Barlangszínház

MITHRAS-SZENTÉLY

A Fertőrákosi és Fertőmegyei összekötő út mellett található a perzsa Napistennek, Mithras-nak szentelt római kori szentély. Az elhagyott barlangszerű szentélyt 1866-ban közel egy időben Malleschitz György kőfaragó és ifj. Stornó Ferenc fedezte fel, id. Stornó Ferenc

pedig a feltárásban vett részt és faragott mészkőből boltozatot épített a szentély fölé. A szocializmus alatt nem volt látogatható, a leromlott állapotú épületet 1992-ben újíttották fel a mai formájában. Jelenleg tavasztól őszig tekinthető meg.

ÁSVÁNYMÚZEUM

Makovnik István és családja 45 évi gyűjtőmunkája látható a kiállításon. Amatőr-muzeális magángyűjtemény, mely a Nemzeti Kulturális Örökség része. 2000 db különböző színű és formájú kalcitkristály, valamint 400 db ősmaradvány tekinthető meg.

Fertőrákosi Kőfejtő és Barlangszínház

KŐFEJTŐ ÉS BARLANGSZÍNHÁZ

A területen évmilliókkal ezelőtt a Pannon-tenger hullámozott. Mészvázú állatok, csigák, kagylók maradványaiból alakult ki az itt bányászott ún. lajtamészkö. Már a rómaiak is bányásztak itt mészkövet, és számos soproni és bécsi épület építőanyagául is szolgált. A második világháború alatt munkatáboroként működött. Ma egy európai színvonalú létesítmény a felújított Fertőrákosi Kőfejtő

és Barlangszínház, melynek az eddig elzárt részei is látogathatóak. Nemcsak a felszínen, hanem a barlangbelsőben kialakított tematikus parkban is szemlélődhethünk. A kőfejtő belső területe (barlang) egy többfunkciós, az ember és a természet formálta barlangszerű tér, amely egy nem szokványos kiállító- és játszóhelyet rejt. A kiállítás két nagyobb egységből áll: őslénytani bemu-

tató, amely a területen fejtett lajtamészkö keletkezésének körülményeit tárja elénk, a másik pedig annak hasznosításával foglalkozó egység. A barlangszínházban minden évben magas színvonalú előadások várják az érdeklődőket.

Tudta-e?

Több filmet, filmrészletet is forgattak a Fertőrákosi Kőfejtő területén, ezek közül az egyik leghíresebb a Kőszívű ember fiai című film egy jelenete volt.

PÁNEURÓPAI PIKNIK EMLÉKHELY

A 260 kilométer hosszúságú magyar-osztrák határon 1949-től különböző technikai rendszereket, drótkerítéseket és aknazárat hoztak létre, hogy az illegális határlépéseket megakadályozzák. A Magyar Demokrata Fórum debreceni szervezete és a Soproni Ellenzéki Kerekasztal pártjai 1989. augusztus 19-re Páneurópai Piknik elnevezéssel rendezvényt hirdettek a vasfüggöny lebontásának és a határok nélküli közös Európa eszméjének népszerűsítésére. Ezen a rendezvényen törté át az osztrák-magyar államhatáron álló „vasfüggöny” kapuját több száz NDK-s állampolgár, hogy szabad földre jutva továbbutazhassanak az NSZK-ba. A látványos tömegmenekülés adott újabb lökést a változásoknak, és vezetett a Berlini Fal leomlásához. Ezt követte Berlin és Németország újraegyesítése. Az esemény helyszínén a TAEG Zrt. és a Páneurópai Piknik '89 Alapítvány emlékparkot alakít

Páneurópai Piknik Emlékhely

PELLENGÉR

A település központjában található az ország egyetlen köztéren megmaradt 17. századi pellengére, szégyenoszlopa. A középkorban elterjedt büntetési eszköz volt, hozzá kötözték ki az elítélt bűnözőt. A községnek a piactéren tömlőce volt, ez a piac a községháza és az uradalmi malom között terült el. A falu a 16. század 30-as éveire elején új börtönt építtetett a piactéren a föld alá, fölé pedig tornyot helyezett, ami a most is álló pellengér volt. Az oszlop érdekessége, hogy a XX. században is használták még fenyítésre, az utolsó feljegyzés 1946-ból való, amikor egy krumpolivoljait ítélték a pellengére.

PÜSPÖKI-KASTÉLY

Győr török általi eleste után, a XVI. században Fertőrákos lett a győri püspökök székhelye. A település korábban is győri püspököké volt, itt szedték a fertői vámot. A kastély mai barokk-rokokó arcúlat a XVI. század végétől a XVIII. század közepéig tartó építkezéseknek köszönhető. A műemlék jelenleg nem látogatható, újrahasznosításra vár.

TOVÁBBI LÁTNIVALÓK

Középkori városfal, Helytörténeti kiállítás, Katolikus templom, Vízimalom napórával

A települést villa Harka néven 1245-ben említik először az írásos dokumentumok. A község 1429-ben Sopron birtoka lett. A Harka nevet 1948-ban Magyarfalvára változtatták. Az 1989-ben tartott népszavazás eredményeképpen a település 1990. április 1-től visszanyerte korábbi elnevezését.

Harka környéki táj

Tudta-e?

A Harka településnév a honfoglalás koráig eredeztethető vissza.

A horka vagy harka tisztség a harmadik legfontosabb volt a honfoglalás korában, viselői bírói feladatokat láttak el.

LÁTNIVALÓK

Római katolikus templom (román és gótikus részletekkel), Evangélikus templom, Milleniumi emlékmű, Helytörténeti kiállítás, Istenszéke hegytető (kora vaskori erődtámasz), Harkai-csúcs (Kogelberg) természetvédelmi terület.

1881-ben a helyi férfi énekkar énekelt Liszt Ferenc tiszteletére Harkán, aki emléktáblája leleplezésére sietett szülőfalujába, Doborjánba. Liszt Ferenc előadásukat a következő szavakkal köszönte meg: „Uraim! Az Önök torkában arany van”.

FERTŐSZÉPLAK

Fertőszéplak a Kisalföld és az Alpok keleti nyúlványának találkozásánál fekszik. A község négy dombra épült: a Halom-dombra, a Lóránt-dombra, a Templom-dombra és az Eresztén-dombra. A falu sokszor cserélt gazdát. Legrégibb birtokosa az Osl nemzetség volt. A XIII-XIV. században földesúri vámszedőhelyként tartották nyilván Széplakot. Nevezetesebb birtokosai Zsigmond király, az enyingi Török-család, a Nádasdyak, az Esterházyak és a Széchényi-család. 1682-ben Széchényi György érsek zálogba vette Esterházy Páltól a kastélyt, valamint a hozzá tartozó földeket és majorokat. Így vált Széplak a Széchényi-nemzetség lakhelyévé közel egy évszázadon át.

FERTŐSZÉPLAKI TÁJHÁZAK

A XIX. század második feléből fennmaradt 5 parasztház a térség népi építészetére jellemző fűrészfogas településképp emléke. A tájházakban berendezett kiállítóterekben megismerhetik a település helytörténetét és népi kultúráját.

VASÚTI LÁMPAMÚZEUM

Haragovics József vasúti lámpából álló magángyűjteményét tekinthetik meg a látogatók Fertőszéplakon, a múlt század elején épült tornácos parasztházban. A kiállított tárgyak által megismerkedhet a látogató azzal a hatalmas vál-

tozással, amely a vasúti közlekedés hőskorától napjainkig végbement, és láthatja a világító eszközök fejlődését. Közel 300 db különböző lámpát tekinthetnek meg, amelyek a világ 32 országának vasútjain voltak használatosak.

Szent Sír Kálvária - a „széplaki Hármashalom” egyike

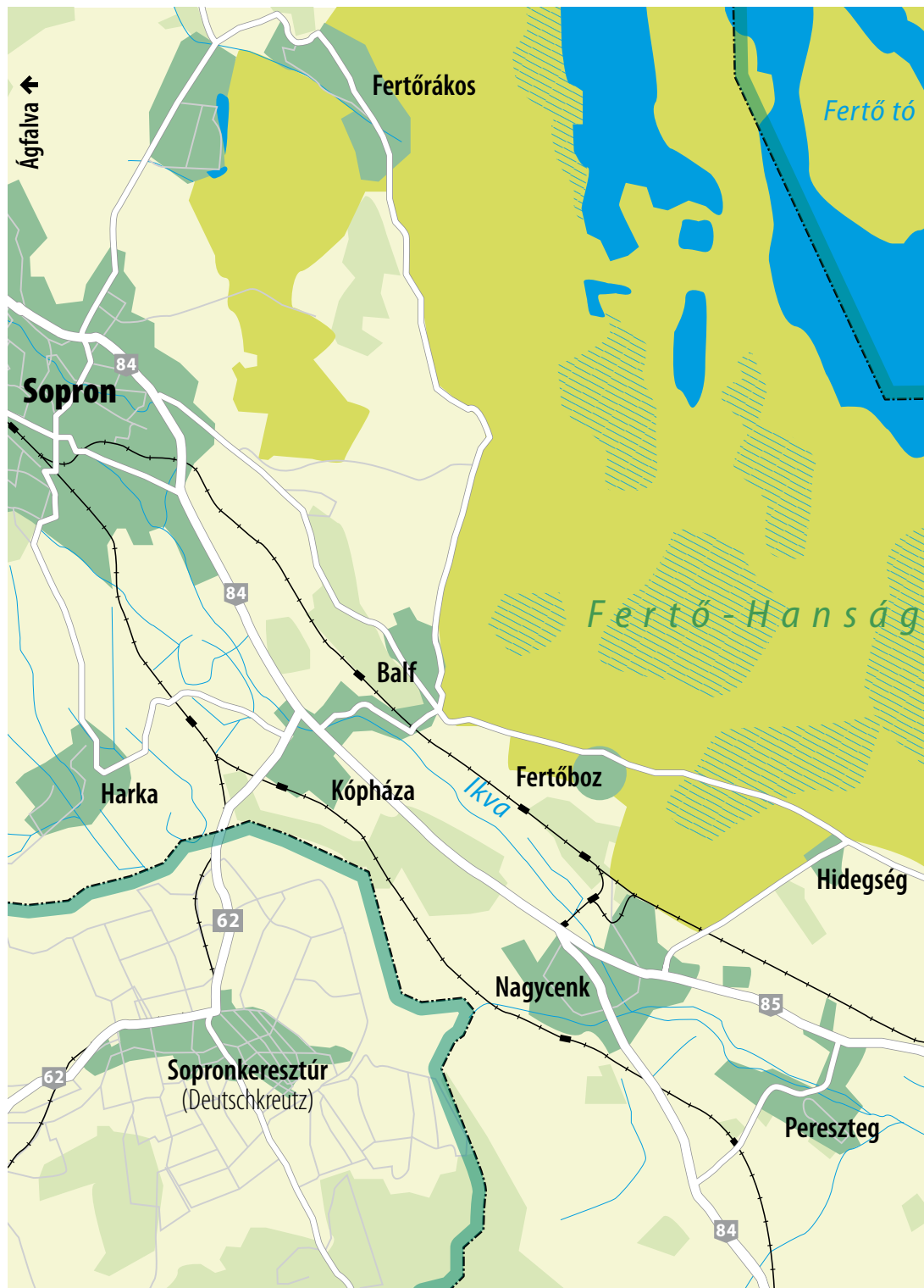
Tudta-e?

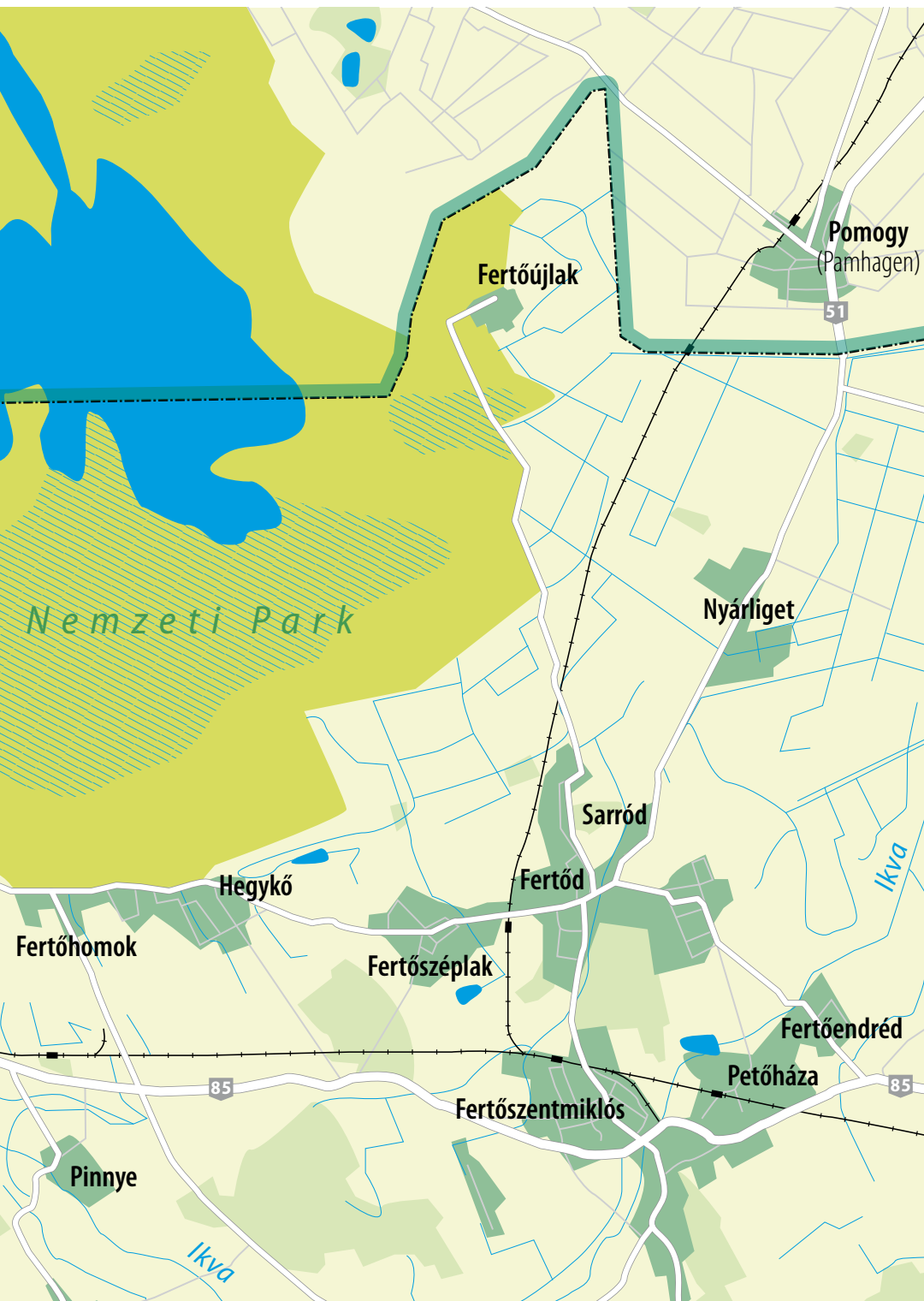
Az 1930-as években egy vándor érkezett a faluba, aki csak mankóval tudott járni. Megállt a Mária-szobornál, imádkozott a Szűzanyához, s ezután csodával határos módon meggyógyult, nem volt többé szüksége botra. Ezt követően elment a templomba és a botot hálából az oltár mögé tette, melyet a mai napig lehet látni a gr. Széchenyi (II.) György várkapitány által 1728-ban alapított barokk Mindenszentek templomban.

SZÉCHÉNYI-KASTÉLY

A barokk kálváriákkal szemben található kastélyban született Széchenyi Ferenc, a Nemzeti Múzeum alapítója, Széchenyi István gróf édesapja. Az egyemeletes kastély két, egymásra merőleges szárnyból áll. Miután gr. Széchenyi Ferenc a birtokközpontot Nagycenkre helyezte át, a kastélyépület elvesztette jelentőségét, ablakait befalzták,

magtárrá alakították át. Az utóbbi években elkezdődött a kastélyépület felújítása, közössi tereket hoztak létre, 2020-ban pedig a Peisonia Látogatóközpont nyílik meg. A kastélyból kitekintve a Szent Sír Kálvária, a Mindenszentek templom és a Szent Szív Kálvária alkotja a széplaki Hármashalmot.

HEGYKŐ

Hegykő a Fertő-táj világörökség és a Fertő-Hanság Nemzeti Park része. Nevét egy - a pogány időkben származó - áldozati (szent) kőről kapta. Már a bronzkortól lakott települést 1262-ben említi először egy oklevél Igku (ejtsd: igykü) néven (jelentése: szent kő) ami később hegykővé alakult át.

A honfoglalás után a terület a Kér törzs, később a soproni vár tulajdonába került. A következő évszázadokban több birtokosa is volt a településnek (Kanizsaiak, Nádasdyak, Esterházyak, máriacelli bencések, Széchenyiek), míg 1771-től végleg a Széchenyi család birtoka lett. 1971-ben a településen termálfürdőt építettek ki, melynek köszönhetően kiemelkedő turistacélponttá vált.

SÁ-RA TERMÁL

A hegykői termálvíz igen sok oldott anyagot tartalmazó, nátrium-kloridos alkáli-hidrogénkarbonátos jellegű, kissé kemény, fluoridos, kénes gyógyvíz, melynek jelentős a jodid tartalma. 55 °C hőmérséklettel 1434 méteres mélységből tör a felszínre.

A termálvíz idült mozgásszervi betegségek gyógyítására alkalmas, szakorvosi javaslat alapján. Jó eredménnyel alkalmazható rehabilitációs kúraként gyógyult csonttörések, ficamok, ízületi rándulások, izomhúzódások kezelésére. A termálfürdő termé-

zetesen nem csak a gyógyulni, hanem a sportolni, vagy csupán strandolni vágyóknak is remek lehetőséget kínál nyitott és fedett medencéivel.

„A Fertő helyén valamikor két falu volt. A nagyobb falut Leányfalunak hívták. Egyszer a falu legszebb lánya vízért ment a kútra. Miután megtöltötte a korsóját és elindult hazafelé, találkozott egy öregemberrel. Az öreg vizet kért a lánytól, aki azonban nem adott neki. Alig ment pár lépést, amikor megbotlott egy kőben és elesett. A korsójából folyni kezdett a víz, ami csak folyt, csak folyt és egyre több és több lett. Majd olyan sok lett, hogy elöntötte a falut, azután a többi hat falu is víz alá került. Így keletkezett a Fertő, és az a kő, amelyben a lány megbotlott, lehet a település névadója is.”

CSIPKEHÁZ

A templom mellett várja látogatóit az egykori bíró lakóházában kialakított Csipkeház. Az épületben egy egyedülálló hőveji csipkegyűjtemény, Szigethy Istvánné „A bölcsőtől a szem-

fedélig” című kiállítását lehet megtekinteni. A több mint 100 éves ház maga is különlegesség, ritkaságnak számító kemencével és tisztaszobáival.

LÁTNIVALÓK

Szent Mihály templom, Vasfüggöny emlékhely, Nádak útján tanösvény, Madármegfigyelő szabadidőpark, 1 Csepp Pálinkafőzde („Masinaház”), XVIII. századi barokk szobrok, „Mariska néni háza” - kerékpáros turisztikai központ

FERTŐSZENTMIKLÓS

A város már Kr. e. 3500-2500 körül is lakott volt, de jártak itt a római impérium hadseregei is. 1228-ban említik először oklevélben Terra Neweg névalakban. A tatárjárás idején a majdnem teljesen kipusztult lakosság helyére halászsokat telepítettek, akiknek a védőszentje Szent Miklós. Így történhetett, hogy előbb az egyházközséget, majd később magát a települést is a védőszentről nevezték el. 1535-ben a Dunántúl leghatalmasabb földesura, Nádasdy Tamás birtokába került, 1719-től pedig Esterházy birtok lett. A várost 1683-ban a törökök dúlták fel. Nevét 1906-ban a két önálló település, Szentmiklós és Szerdahely egyesülésekor kapta.

Szent Miklós püspök templom

Tudta-e?

A templomtorony tetején a keresztet egy ágyúgolyóba ágyazták. A harminc centiméter átmérőjű vasgömb török eredetű, a legenda szerint egy helybeli vitéz lábát vitte le, és amikor a sérültet hazaszállították, föltették a szekerre az ágyúgolyót is.

RÓMAI KATOLIKUS TEPLOM

A régi templom oldalfalai eredetileg gótikus stílusban, a XIII. században épültek. A Bécs ellen vonuló török sereg 1683-ban felégette a templomot, 1724 körül épült fel újra, de akkor már a mai barokk formában. 1965-ben nyilvánították műemlékké. A kis

templomot idővel kinőtte a város, majd 1926-36 között építettek egy újat és egybenyitották a kettőt.

TOVÁBBI LÁTNIVALÓK

Bezerédj kúria, Kilátó

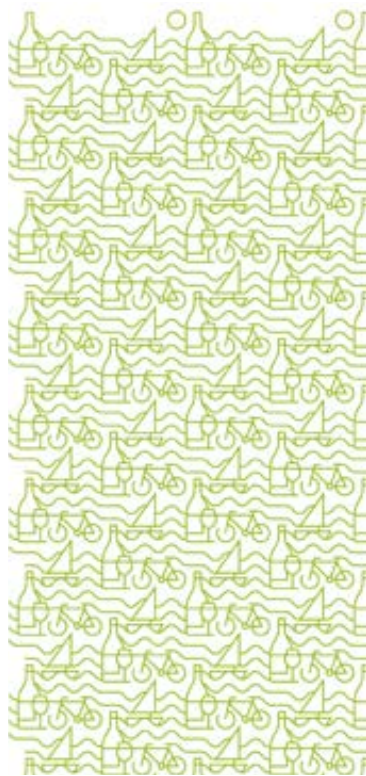

Szeredi-kápolna

SZEREDI-KEGYHELY

A Nádasdy családtól vásárolta meg a telket Bezerédj Vörös Gergely és felállította a Szűzanya szobrát egy erdőségekben. Egy hatalmas vihar alkalmával villám sújtott a szoborba s a tartóoszlop darabokra tört, a szobrot maga alá temette. Romeltakarítás alkalmával, csodálattal látták a hívek, hogy a szobor

teljesen sértetlen. Ennek az eseménynek híre ment és a XV. század végétől zarándokhelyként tekintettek rá. A múlt század vége felé a környező fákon elhelyezett mankók arról tanúskodtak, hogy a szobornál csodálatos gyógyulások történtek.

MEIDL AIRPORT

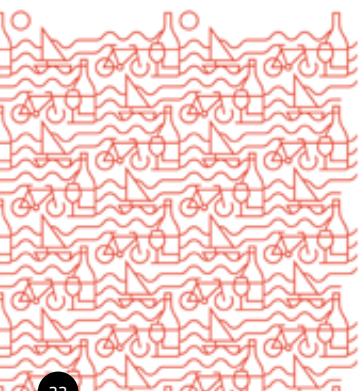
A repülőtér 1997-ben nyitotta meg kapuit és azóta is nyitva áll a nemzetközi forgalom számára. A határ közelsége miatt kedvelt repülőtér a külföldi turisták körében is. A repülőtéren sétarepülési, taxirepülési, ejtőernyőzési és pilótaképzési lehetőségeket biztosítanak az érdeklődők számára. A reptér kedvelt helyszíne a gyorsulási versenyeknek is.

HIDEGSÉG

A falu határában előkerült leletek bizonyítják, hogy a környék már a neolitikum idején is lakott volt. A régészek római korból származó tárgyakat is feltártak. Írott források először 1274-ben, majd 1283-ban említetik Hydegysyd formában. Nevét a „Dézma pincében” fakadó hideg vízű forrásról kapta, melyet 2000-ben a Millenium emlékére újítottak fel. A nagyrészt horvátok által lakott településre a török hódoltság idején érkeztek a horvát telepesek.

Hidegségi forrás

SZENT ANDRÁS TEMPLOM

A falu kiemelkedő építészeti emléke a Szt. András templom XII. századból származó román kori része, a körtemplom (rotunda). A rotunda apszisában és déli oldalán található freskók a román kori magyarországi falfestészet kimagasló emlékei (XII-XIV. század között készültek).

A templom mai alakját a barokk és újkori hozzáépítésekkel nyerte el.

PAPKERT

A katolikus plébánia kertje számtalan forrással, tavacska-val és gazdag kételtű populáció-val. Az út túloldalán a XVIII. századi harangláb jelzi az egykori csónakkikötőt.

KÓPHÁZA

A XIII. századi oklevelek Kópháza község mai területén két településről tesznek említést, Ravaszdvíz és Tarnavíz névvel. 1354-ben Kolb Péter soproni polgár volt a tulajdonosa, róla nevezték el a falut Kolbenhofnak. Egy 1429-ben kelt oklevélben található először a magyar hangzású „Kolphaza” elnevezés. A horvát nemzetiségű lakosságot a XVI. század közepén a Nádasdy grófok telepítették le Kópházára (gradistyei horvátok). A zömében horvátok lakta település ételeiben, kultúrájában ma is őrzi elődei örökségét.

Tudta-e?

III. Nádasdy Ferenc - akit gazdagsága miatt „Magyar Krózusnak” neveztek - betegeskedő leánya, Eleonóra gyakran látogatta a kópházi erdőben álló fakápolnát, hogy imádkozzon a loretoi Fekete Madonna szobrához. Eleonóra megfogadta, hogy ha felgyógyul betegségéből, kolostorba vonul. Eleonóra meggyógyult és az ifjú leányt szülei férjhez akarták adni. Mivel nem akarta megszegni fogadalmát, lakodalmakor azért imádkozott, hogy bárcsak elragadná őt az Isten. Ekkor hirtelen vihar támadt és villám sújtott le Eleonórára, aki azonnal meghalt. A fakápolna helyére - ahol lánya fogadalmát tette - apja egy kőkápolnát építtetett.

Sarlós Boldogasszony templom

LÁTNIVALÓK

Horvát tájház, Szent Márton templom, Kő-hegyi kilátó és helytörténeti tanösvény

SARLÓS BOLDOGASSZONY TEMLOM

A 84-es főúton Nagycenk felől Kópháza felé haladva, lágy lankák mögött pillanthatják meg a XVIII. század második felében épült barokk templomot. A templom századok óta a loretoi Fekete Madonna búcsújáró helye, és létrejötté III. Nádasdy Ferenchez köthető, akit az 1671-es

Wesselényi-féle összeesküvés kapcsán végeztek ki. Nádasdy Ferenc lánya, Eleonóra halála után kőkápolnát építtetett erre a helyre, majd gr. Széchényi Antal támogatásával épült fel a mai templom.

NAGYCENK

Az Ikva és Arany-patak völgyében elhelyezkedő települést az oklevelekben 1291-ben említik először, a későbbi forrásokban pedig két különálló faluként kerül megemlítésre. A középkorban a Kanizsai és Nádasdy családok tulajdonában volt, amelynek emléke a faluközpontban álló egykori Nádasdy kúria, később Fehér ló fogadó. A falu a XVII. században került a Széchényi család birtokába Széchényi György érsek idején, és a XVIII. század közepétől, a mai kastély főépületének felépültével a család birtokközpontja lett. A település története szorosan összeforrt a család történetével és Széchényi Istvánnal, aki apjától Széchényi Ferenctől Cenket megörökölte. A két településrész 1892-ben egyesült Nagycenk néven.

Széchényi-kastély

SZÉCHENYI-KASTÉLY

A mai kastély középső főépületét („Öregkastély”) ill. a díszes francia kertet Széchényi Antal generális és felesége, Barkóczy Zsuzsanna kezdte el építtetni barokk stílusban az 1750-es években. Széchényi Antal özvegyének halála után Széchényi Ferenc tette a kastélyt birtokai központjává és klasszicista stílusban építtette át, valamint

létrehozta a kastély körül az angolkert.

A kastély központi épületére derékszögben kapcsolódó oldalsó szárnyak (a keleti Lovarda és nyugati Vörös-kastély szárny) Széchényi István idején készültek el. A kastély déli részén található ún. Virágház Széchényi Béla által lett az épületegyüttes szerves része és az angolkert is az ő idejében teljesedett ki, közép- és kelet-ázsiai expedícióiról

hozott számos növényritkassággal. A kastélyegyüttesben a II. világháború bombázásai nem tettek kárt, de a kommunizmus annál inkább, a gazdátlan épület kis híján az enyészeté lett. Az állagmegóvás után 1973-ban nyílt meg a Széchényi István Emlékmúzeum. A kastély és a kastélypark része a 2001-ben UNESCO Világörökség területnek nyilvánított Fertő-táj védett területeinek.

HÁRSFASOR

Széchenyi Antal felesége, Barkóczy Zsuzsanna hozta létre a 20 méter széles és 2,6 km hosszú, eredetileg lovaglólútnak szánt fasort. Az állét Széchenyi István nagyobbik fia, Széchenyi Béla és fiatalon elhunyt felesége, Erdődy Hanna vörös gránit síremlékműve zárja le. A Széchenyi-kastélyt a Fertő-tájjal összekötő Hárshasor szintén a Fertő-táj Világörökség része.

MAUZÓLEUM

A mauzóleum két részből áll: a Barkóczy Zsuzsanna által 1778-ban építtetett, ovális barokk kápolna alatti boltozott térből (itt nyugszik Széchenyi István és Seilern Crescence), és a Széchenyi Ferenc által emeltetett klasszicista előcsarnok alatt húzódo kereszt alakú sírboltból. Itt található a Széchenyi család 48 leszármazottjának földi maradványa.

SZOBORPARK

A Hárshasortól keletre, egy helyi kezdeményezésre létrehozott, a II. világháború után eltűntnek hitt köztéri szobrok bemutatására vállalkozó szoborpark jött létre, számos kuriózumnak számító szoborral.

Múzeumvasút

MÚZEUMVASÚT ÉS MOZDONYSKANZEN

A Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút (GYSEV) által 1972-ben létesített 760 mm nyomtávolságú múzeumvasút 3600 méter hosszan kanyarog. Az állomás-épület mellett XX. század elejéről származó mozdonyokat és vagonokat bemutató szabadtéri kiállítást láthatnak, amely Széchenyi István magyar vasútfejlesztésben betöltött központi szerepének állít emléket.

SZENT ISTVÁN PLÉBÁNIATEMPLOM ÉS SZÉCHENYI TÉR

A mai háromhajós, neoromán stílusú templom terveinek elkészítésével a már Döblingben tartózkodó Széchenyi István Ybl Miklóst bízta meg. Az építkezés kezdetét Széchenyi már nem élhette meg, így 1860-1864 között özvegye, Seilern Crescence és fia, Széchenyi Béla felügyeletével valósulhattak meg a tervek. A tér központi, emblematisztikus eleme Széchenyi István egész alakos bronzszobra. Említésre

méltóak a tér barokk szobrai és az 1921-es soproni népszavazás emlékére emelt Hűség-kút.

ALKOTÓHÁZ

Az 1790-ben épült, egykori ispán lakásban kapott helyet az Alkotóház, mely a helyi programok fontos színtere.

PERESZTEG

A település a két főút (84-es és 85-ös számú) között található. Pereszteg első írásos említése 1291-ből való, Cenkkal kapcsolatos oklevélen szerepel „Perezteg” néven. A település története szorosan összeforr a Széchenyi családdal, Széchenyi Ferenc legidősebb fia (Lajos) Pereszteget kapta örökségül. A mai község Pereszteg és Sopronszécsény összeolvadásából keletkezett. Pereszteg övja és védi értékeit, műemléktemplomát (Szt. Miklós templom), barokk szobrai és a település határában egy kis erdőben megbúvó 200 éves Kálvária szobrot.

LÁTNIVALÓK

Schmiedegg-Széchenyi kúria,
Szent Miklós templom, Szent
Vid templom, Kálvária szobor-
csoport (barokk)

SARRÓD

Sarród falu Győr-Moson-Sopron megye nyugati részén, a Fertő és a Hanság között található. Az osztrák határ menti községhez tartozik közigazgatásilag még Fertőújlak és Nyárliget is. Az őskor óta lakott település egésze 2001-től része a Fertő/Neusiedlersee Világörökségi Kultúrtájnak.

Kócsagvár

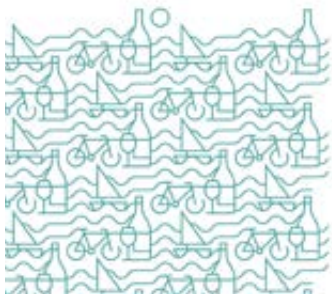
Tudta-e?

Sarródkhoz közigazgatásilag tartozó Fertőújlakot korábban Mekszlikópusztának nevezték. A találó neveket a helyi lakosok adták a Hanság mocsaraiban megbúvó, a világtól elzárt Esterházy uradalmi majoroknak. A majorságokat keskeny nyomtávú vasút kötötte össze. A vasút egyik állomása Mekszlikópuszta volt, ahonnan rövid vonatozás után a Kapuvár környéki India-majorba is el lehetett jutni.

KÓCSAGVÁR

Nevét a helyi madárvilág egyik jellemző képviselőjéről, a nagy kócsagról kapta. A magyarországi természetvédelem jelképeként is ismert madárfaj, az ésszerű táj- és természetvédelem eredményeként ismét nagy számban

költ a Fertőn. Magyarország legnagyobb náddal fedett épület-együttesében a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóságának irodái és szálláshely található.

Lászlómajor

TÁJHÁZ

2006-ban nyílt meg a község tájháza, ahol állandó helytörténeti és néprajzi kiállítás mellett rendszeres kézműves foglalkozásokat és fesztiváljellegű időszaki programokat is szerveznek.

Lászlómajor

A Fertő-Hanság Nemzeti Park területén lévő Lászlómajorban - az Esterházyak egykori majorsági központjában - került kialakításra egy régi magyar háziállatfajtákat bemutató, kiállításokkal fűszerezett látogatóközpont. 15 őshonos állatfaj 300-nál több példánya tekinthető meg méltó és biztonságos körülmények között, úgymint a magyar szürke marha, a házi bivaly, a racka juh, a cikta juh, a tejelő cigája, a mangalica és a magyar baromfi fajták jeles képviselői. A turisztikai attrakciójá alakított patinás épületegyüttesben egy kb. 60 főt befogadó konferenciaterem, a Fertő-táj és a Hanság természetvédelmét és gazdálkodástörténetét ismertető kiállítás, az állattartáshoz kötődő mesterségek emlékeit bemutató kiállítás, ajándékbolt és egy játszótér áll az érdeklődők rendelkezésére.

PETŐHÁZA

A Kisalföld észak-nyugati részén fekszik, Soprontól 27 km-re. A kőkorszaktól fogva lakott hely, ezen a területen már Kr.e. 3500-2500 körül éltek emberek. A Petőházi Cukorgyár építésekor, 1880-ban több jelentős régészeti lelet is előkerült (többek között kelta sírok is), de a legjelentősebb egy frank térítő pap IX. századi sírjában előkerült aranyozott Cundpald-kehely. Az első okleveles forrás 1390-ben először nevezte mai nevén az endrédi majorból kialakult falut. A 15. században a Petőházi család volt a birtokosa. Az 1879-80-ban létesített cukorgyár révén vált virágzó településsé. Az 1990-es őszi helyhatósági választásokon a falu elnyerte a közigazgatási önállóságát.

Petőházi Cukoripari és Helytörténeti Gyűjtemény

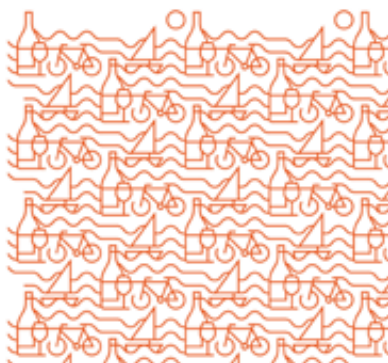
PETŐHÁZI CUKORIPARI ÉS HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

A Magyar Cukor Zrt. Petőházi Cukorgyárának bezárásával egy 128 éves nagy volumenű, eredményes élelmiszeripari termelési tevékenység szűnt meg 2007-ben Petőházán. A gyűjtemény a cukor történetébe vezeti be a látogatót. A folyosón régi tech-

nológiai berendezések képei, elismerő oklevelek sora villantja fel a gyári múltat. Az összennyitott térben tematikusan a cukoriparban alkalmazott üzemi és laboratóriumi vizsgáló- és mérőeszközök működésébe nyerhet bepillantást a látogató.

TOVÁBBI LÁTNIVALÓK

Strandfürdő, Arborétum,
Szentháromság templom

TOURINFORM SOPRON

Sopron, Szent György u. 2.
Tel.: +36 99/951-975

TÚZTORONY INFOPONT

Sopron, Előkapu 2-7.

VÁRKERÜLET INFOPONT

Sopron, Várkerület 96.
OTP Bank épületével szemben

www.turizmus.sopron.hu

sopron@tourinform.hu

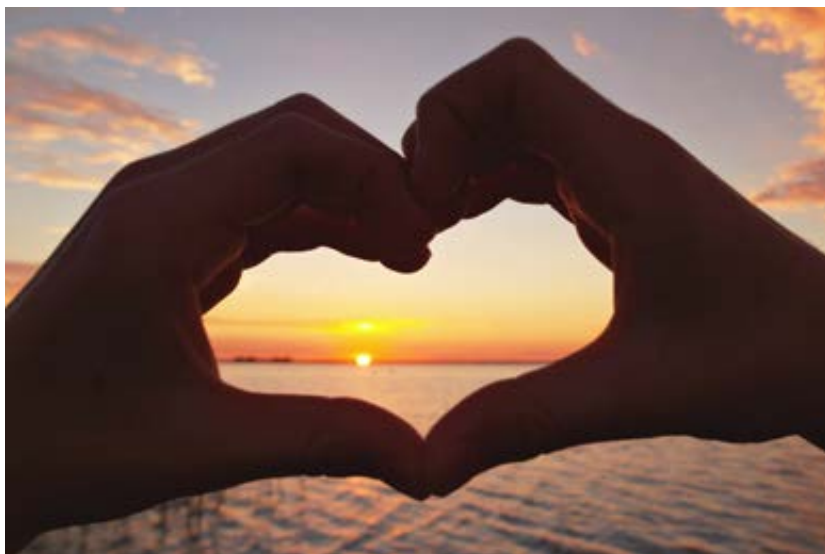
[f sopron.hungary](https://www.facebook.com/sopron.hungary) [@sopron.hungary](https://www.instagram.com/sopron.hungary)

Források:

www.agfalva.hu / www.balfikirandulas.hu / www.fertoboz.hu / www.ferto-to.hu / www.eszterhaza.hu / www.szechenyioroksek.hu
www.fertodikirandulas.hu / www.fertohomok.hu / www.fertorakos.hu / www.fertorakosikirandulas.hu / www.fertohomok.hu / www.kalcitkristalyok.hu
www.fertorakosikofejto.hu / www.fertoszentmiklos.hu / www.fertoszeplak.hu / www.hegyko.hu / www.hidegseg.hu / www.nagycenk.hu
www.pereszteg.hu / www.harka.hu / www.ferto-hansag.hu / www.elmenynektek.blog.hu / www.bonaparte.hu

Albert Tibor: Sopron-Vas vármegyei útikönyv / Escort Tourist kiskönyvek: Kirándulás a Fertőparton / Nagycenk: a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István faluja - Fotók és szerk.: Keszei István, 2014 / Keszei Dénes: Nagycenk múltja és jelene (monográfia). Sopron, 1983
Szathmári István: Milyen elemekből áll a Hegykő falunév? – Magyar Nyelvőr 124. évfolyam 2000. / 1. szám / A Fertő-Hanság és a Tököz - B. K. L. Kiadó 2002.
A Soproni-hegység és dombság kilátói és kilátó pontjai - Sopron Városi Szabadidősport Szövetség természetjárói és TAEG Zrt. 2013.

Fotók: Czeglédy Nóra, Gazsovcis Krisztián, Hospely Károly, Kugler Péter, Dr. Nagy Attila, Okolicsányi Zoltán, Pellinger Attila, Polcz Klaudia, Steiger Ákos, Szerdahelyi Zoltán, Szurok Tibor, Fertőszentmiklós és Sarród Önkormányzat fotói

www.turizmus.sopron.hu

 [sopron.hungary](https://www.facebook.com/sopron.hungary) [sopron.hungary](https://www.instagram.com/sopron.hungary)